

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 martie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 și de inculpatul Postica Victor, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 29 septembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Postica Victor xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 25.05.2016 - 29.09.2017;

2. Instanța de apel: 25.10.2017 - 16.11.2017;

3. Instanța de recurs: 30.01.2018 - 07.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 29 septembrie 2017, Postica Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.155 Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani.

Acțiunea civilă intentată de Afanasiev Serghei a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Postica Victor în beneficiul acestuia a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 4000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Postica Victor, la 2 martie 2016, aproximativ la ora 15.15, aflându-se la volanul automobilului de model „xx”, deplasându-se pe un drum public din s.xx, r-nul xx, a inițiat un conflict cu conducătorul auto a altui mijloc de transport, condus de Afanasiev Serghei, pe care l-a oprit, a luat din propriul automobil arma de vânătoare de model „xx” cu nr.xx și i-a îndreptat-o acestuia spre cap, amenințându-l cu moartea, exprimându-se că îl împușcă.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei lui V.Postica, prin care să fie excluse dispozițiile art.90 Cod penal, considerând că instanța nu a ținut cont de principiile individualizării pedepsei și anume, de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, astfel că pripit a ajuns la concluzia ca pedeapsa aplicată să fie suspendată condiționat, aceasta fiind una prea blândă și neproportională cu pericolul social al acțiunilor comise; - prin aplicarea pedepsei neprivative de libertate, va fi diminuat factorul de abținere de la comiterea unor asemenea infracțiuni de către alte persoane, inclusiv și de inculpat care, deși a recunoscut că a purtat ilegal arma cu sine, nefiind în husă și încărcată cu cartușe, nu

a regretat acțiunile sale infracționale, se caracterizează negativ, astfel că doar o pedepasă privativă de libertate va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni;

- inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că organul de urmărire penală nu i-a înaintat o învinuire detaliată și nu a concretizat care sunt acțiunile pentru care dânsul este învinuit, dar s-a limitat la o formulă de blanchetă; - învinuirea nu este bazată pe probe pertinente, concludente, utile, care ar stabili în acțiunile sale semnele componentei infracțiunii incriminate; - declarațiile părții vătămate sunt contradictorii, nefiind confirmate prin careva alte probe, iar prin declarațiile martorilor V.Cerenciuc și V.Plăcinta dimpotrivă se demonstrează lipsa amenințării din partea sa; - declarațiile martorilor E.Afanasiev, D.Manic urmau a fi apreciate critic, a primului pe motiv că este fratele părții vătămate, iar al doilea, pe motiv că sunt contradictorii și nu corespund adevărului; - instanța incorect și-a întemeiat soluția pe declarațiile martorului A.Ignat, deoarece acesta nu a fost audiat la urmărirea penală, dar fiind audiat în instanță la solicitarea părții vătămate, a expus că a văzut tot conflictul de la început până la final, ceea ce contravine declarațiilor martorilor V.Cerenciuc și V.Plăcinta; - probele administrate nu demonstrează faptul că dânsul ar fi amenințat partea vătămată cu omor, astfel că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate de către procuror și inculpat.

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală și verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, analizând și apreciind probele administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării reciproce, a constatat că vinovăția inculpatului V.Postica în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal și-a găsit confirmare.

Concluzia dată instanța de apel și-a bazat-o pe:

- declarațiile părții vătămate S.Afanasiev, care a declarat că se deplasa cu automobilul împreună cu fratele său E.Afanasiev ieșind la trase din s.Ghetrosu și virând pe drumul central, a observat că V.Postica se deplasa din urma lui cu mașina, acesta claxona și dădea din faruri, aratându-i să stopeze automobilul, ceea ce a și făcut. Ieșind din automobil, V.Postica s-a apropiat de el cu o armă de vânătoare, pe care a introdus-o în salon strigând la el cu cuvinte necenzurate, amenințându-l cu moartea. El a apucat țeava cu mâna, dând-o într-o parte, spunându-i să se liniștească, însă inculpatul a smuls arma, intenționând s-o ridice, continuând să-l numească cu cuvinte necenzurate. Ulterior, fratele E.Afanasiev a ieșit din mașină, a apucat arma de țeavă și a smuls-o din mâna inculpatului, în acest timp, V.Postica l-a doborât pe el la pământ aplicându-i lovituri, atunci fratele l-a lovit pe inculpat cu piciorul, deoarece acesta era foarte agresiv. Apoi, el au urcat cu fratele în mașină și au telefonat la poliție. La fața locului s-au găsit cartușe de la armă. Amenințarea cu omorul era reală, dânsul a simțit o frică în momentul amenințării;

- declarațiile martorului E.Afanasiev, care sunt analogice cu ale părții vătămate și care a mai concretizat că, V.Postica s-a apropiat de ușa șoferului și a introdus pe fereastră o țeavă de armă, îndreptând-o spre capul acestuia exprimându-se cu cuvinte necenzurate și amenințându-i că îi va împușca. Fratele a apucat țeava armei și a înlăturat-o de la fața sa, iar când a deschis ușa automobilului, V.Postica a îndreptat țeava armei spre abdomen fratelui. El i-a zis lui V.Postica să lase arma în jos, a apucat arma de țeavă smulgând-o din mâna acestuia. Până a pus arma în automobilul său, fratele se afla deja la pământ, iar V.Postica deasupra lui, atunci dânsul l-a lovit pe ultimul cu piciorul în regiunea capului.

De ei s-au apropiat V.Cerenciuc, V.Plăcintă și D.Manic, care au văzut cele întâmplate. Amenințarea din partea lui V.Postica, care era în stare de ebrietate și agresiv, a perceput-o ca fiind una reală;

- declarațiile martorului V.Cerenciuc, care a relatat că în momentul conflictului se afla la depozitul de tractoare împreună cu V.Plăcintă și A.Ignat. Mergând spre poartă, a auzit strigăte de bărbat, claxonări de mașină și ieșind în drum, l-a văzut pe S.Afanasiev cu E.Afanasiev care se certau cu V.Postica. Din spusele fraților Afanasiev a înțeles că arma aparține lui V.Postica, care i-a speriat cu arma, de aceea s-a iscat conflictul;

- declarațiile martorului V.Plăcintă, care a explicat că în ziua când a avut loc conflictul se afla pe teritoriul brigăzii de tractoare împreună cu V.Cerenciuc și A.Ignat. Ieșit la poartă, a văzut că la o distanță de 30 de metri, pe parte stângă a drumului, se aflau două mașini de model „Opel” și „Ford Transit”;

- declarațiile analogice ale martorului A.Ignat, care a concretizat că a văzut cum V.Postica claxona și dădea din faruri, vrând să depășească automobilul lui S.Afanasiev, apoi ambele automobile s-au oprit și V.Postica a ieșit din automobil cu o arma în mână, agresiv apropiindu-se de automobilul lui S.Afanasiev, a introdus țeava în salonul mașinii din partea șoferului. Apoi din mașină a ieșit S.Afanasiev, pe care V.Postica, fiind agresiv, l-a lovit cu patul armei în regiunea feței, atunci E.Afanasiev i-a smuls din mână arma și l-a lovit pe acesta cu pumnii și picioarele. Ulterior, s-au apropiat V.Cerenciuc și V.Plăcintă, care i-au despărțit;

- declarațiile martorului D.Manic, care a lămurit că ieșind cu automobilul său de pe un teren de construcții, a văzut în mijlocul drumului două mașini, una a lui V.Postica și a doua a lui S.Afanasiev. Aflându-se la o distanță de 15 metri, a văzut țeava de la pușcă, însă nu a văzut cine ținea pușca și nici momentul când V.Postica l-a amenințat pe S.Afanasiev;

- și actele cauzei: procesele-verbale de constatare a infracțiunii, de consemnare a plângerii verbale a lui S.Afanasiev, de cercetare la fața locului - drumul public din s.Chetrosu, de ridicare a armei de foc lungă cu țeava lisă, de model xx, numărul 53509 calibru 16, cu foto tabel din 02.03.2016,

Astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a efectuat o încadrare juridică corectă a acțiunilor inculpatului în baza art.155 Cod penal – amenințarea cu omor, existând pericolul realizării acestei amenințări.

Instanța de apel a conchis că, declarațiile inculpatului date în cadrul cercetării judecătorești, precum că nu a comis fapta ce i se impută, contravin declarațiilor martorilor care, fiind audiați sub jurământ, au dat depoziții consecvente și conforme probelor materiale cercetate în prima instanță și verificate în cadrul ședinței instanței de apel.

Consecvent, instanța a considerat neîntemeiate afirmațiile inculpatului invocate în apel, precum că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii prevăzute la art.155 Cod penal, și anume latura obiectivă și cea subiectivă, și că probele administrate incorect au fost apreciate. În acest sens instanța a indicat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în fapta de care a fost recunoscut vinovat. Or, reieșind din împrejurările de fapt stabilite, în acțiunile inculpatului cert s-a constatat atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, fiindcă acesta a acționat cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, prevăzând urmările ei, astfel a dorit și a admis conștient urmările acțiunilor sale, când a introdus arma de foc prin fereastra automobilului din partea șoferului și a îndreptat-o spre capul acestuia, acțiune ce a fost

percepută de partea vătămată ca o amenințare reală pentru viața și sănătatea sa.

De asemenea, instanța de apel a menționat că intenția directă de a amenința partea vătămată cu omor cu arma, pe care a îndreptând-o spre capul acestuia, s-a confirmat prin însuși acțiunile inculpatului, care a stopat automobilul condus de partea vătămată, prin claxonarea acestuia, iluminarea cu farurile mașinii, fapt ce nu a fost negat de inculpat, care a declarat că s-a înfuriat din cauză că automobilul vira ba spre stânga, ba spre dreapta.

Neîntemeiat și declarativ instanța de apel a considerat și argumentul inculpatului, precum că învinuirea formulată de către organul de urmărire penală nu și-a găsit confirmare sub aspect de fapt, conținând o presupunere care nu are o legătură faptică și nici măcar una logică, deoarece aceste afirmații se combat prin procesul-verbal de ridicare a armei de foc lungă cu țeava lisă de model „xx” cu numărul de serie xx calibrul 16, care aparține inculpatului, procesul-verbal de cercetare la fața locului, unde a fost depistat un cartuș, declarațiile martorilor oculari V.Cerenciuc, A.Ignat, și E.Afanasiev, din care rezultă că inculpatul a coborât din automobilul său și s-a îndreptat cu arma spre automobilul părții vătămate S.Afanasiev, pe care a introdus-o în salon prin fereastra din partea șoferului, îndreptând-o spre capul acestuia, din care se deduce fapta așa cum este descrisă în învinuire.

Reținând declarațiile martorilor sus menționați, instanța de apel a considerat lipsite de temei afirmațiile inculpatului, precum că dânsul nu s-ar fi îndreptat spre automobilul părții vătămate cu arma în mână și că declarațiile lui S.Afanasiev sunt nefondate, pe când acestea combat cele expuse de inculpat. Mai mult, din declarațiile martorului V.Cerenciuc cert se constată că anume inculpatul s-a îndreptat spre automobilul părții vătămate și nu invers, precum afirmă inculpatul. Declarațiile martorilor V.Cerenciuc și V.Plăcintă, confirmă declarațiile atât ale părții vătămate, cât și ale celorlalți martori, precum că „era un conflict între inculpat și partea vătămată”, „se auzeau strigăte”, „arma care se afla la frații Afanasiev aparținea inculpatului”, declarații ce atestă cu certitudine veridicitatea declarațiilor părții vătămate și a celorlalți martori.

Referitor la argumentul inculpatului, precum că martorul V.Cerenciuc a comunicat instanței că a văzut momentul în care el a fost agresat de către E.Afanasiev, acesta aplicându-i o lovitură cu piciorul în regiunea capului de la care dânsul a căzut jos, instanța de apel, verificând aceste circumstanțe a constatat că inculpatul duce instanța în eroare, or, asemenea declarații nu au fost date de martorul V.Cerenciuc.

La fel, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele inculpatului, precum că declarații similare sunt expuse și de martorul V.Plăcintă, care a comunicat instanței că în momentul când dânsul s-a apropiat de locul conflictului, V.Postica se afla la pământ, or, din declarațiile acestuia se atestă că dânsul a relatat că a văzut la o distanță de 30 metri de la poarta brigăzii, că pe partea stângă a drumului se aflau două mașini una de model „Opel” și una de model „Ford Transit”, la fel l-a văzut pe V.Cerenciuc lângă automobilul de model „Opel”.

Cât privește argumentele inculpatului, prin care solicită de a fi apreciate critic declarațiile martorului E.Afanasiev, fiindcă este fratele părții vătămate, instanța de apel a reținut că acest martor a fost preântâmpinat atât de organul de urmărire penală, cât și de instanța de judecată despre răspunderea penală pentru darea declarațiilor false, mai mult că acesta se afla alături de partea vătămată la momentul acțiunii inculpatului de amenințare, astfel confirmând întocmai declarațiile date de partea vătămată, declarații ce au fost confirmate și prin cele ale martorilor, cât și prin materialul probator.

Referitor la declarațiile martorului D.Manic, pe care inculpatul le consideră

contradictorii, neveridice și lipsite de un suport confirmativ, instanța de apel, verificând declarațiile acestuia date în ziua comiterii infracțiunii (f.d.24), cu cele date în ședința primei instanțe, a constatat că dânsul clar a declarat că „V.Postica a ieșit din automobil cu arma de vânătoare și a îndreptat-o spre cetățenii care se aflau în automobilul „Opel Vivaru...”, astfel nu și-a găsit confirmare faptul că martorul și-ar fi modificat declarațiile.

Nejustificate a considerat instanța de apel și argumentele inculpatului referitor la netemeinicia declarațiilor martorului A.Ignat, considerându-le ca o încercare a acestuia de a prezenta niște circumstanțe ce nu constituie temei de achitare din lipsa în acțiunile sale a elementelor infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță s-a conformat prevederilor art.93 alin.(2) Cod de procedură penală și, având în vedere egalitatea părților în proces, a asigurat cercetarea tuturor circumstanțelor și probelor în egală măsură ca ulterior să le dea o apreciere obiectivă, atât declarațiilor părții vătămate, a martorilor, cât și ale inculpatului, pe care le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei și concludenței, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, în urma căreia a constatat ca dovedită vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

De asemenea, instanța de apel a fost solidară cu concluzia primei instanțe, referitor la respingerea plângerii depuse de către V.Postica la 25.05.2016 în baza art.5 Cod de procedură penală, împotriva ordonanței procurorului în Procuratura Anenii Noi, A.Burlacu din 16.05.2016, prin care a fost respinsă plângerea acestuia privind anularea ordonanței din 15.04.2016 emisă de procurorul V.Gaina, din motivul că acțiunile fraților Afanasiev nu pot fi calificate ca infracțiune, deoarece aceștia au acționat în scop de legitimă apărare, or, din materialele cauzei nu s-a demonstrat faptul că în acțiunile acestora sunt prezente elementele infracțiunii. În instanță, deși inculpatul, cât și apărătorul acestuia, au declarat că au contestat prin prisma art.313 Cod de procedură penală ordonanța procurorului din 16.05.2016, însă nu au prezentat instanței nici o hotărâre în aceste sens.

Cu referire la apelul declarat de către procuror, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele invocate, precum că pedeapsa principală greșit a fost individualizată, la care instanța nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, considerând că la stabilirea categoriei pedepsei penale prima instanță a ținut cont de prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal.

Instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea pedepsei principale lui V.Postica de 3 ani închisoare, cu suspendarea pe un termen de 5 ani, a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei și i-a numit acestuia o pedeapsă corect individualizată, care este în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, la care s-a luat în considerație gradul de pericol social la infracțiuni comise, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care se caracterizează negativ și agresiv la locul de trai, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, astfel că pedeapsa stabilită fiind într-un raport rezonabil cu fapta comisă și scopul sancțiunii penale.

Totodată, instanța de apel, reținând că după efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, a considerat că și sub acest aspect prima instanță a respectat prevederile legii, fiindcă suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața sa și, în atare situație, careva interdicții de suspendare

condiționată a executării pedepsei de 3 ani închisoare stabilită inculpatului, legea nu prevede, deoarece, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 alin.(1) Cod penal, poate avea loc. Anume această pedeapsă va contribui la corectarea inculpatului, precum și la prevenirea săvârșirii de către acesta a altor acțiuni infracționale sau de alt ordin, dânsul fiind sub supravegherea organelor competente și sub pericolul de a executa pedeapsa cu închisoare real stabilită, în caz dacă va mai admite acțiuni ce sunt incompatibile cu ordinea stabilită de lege.

Subsidiar, instanța de apel a respins alegațiile părții acuzării, precum că prin comportamentul inculpatului și anume, de nerecunoaștere a vinei în cele comise, se sfidează prevederile legii penale și scopul pedepsei penale, fapt ce demonstrează că inculpatul nu realizează consecințele faptei sale, deoarece, potrivit art.66 Cod penal, recunoașterea vinovăției este un drept al vinovatului, dar nu o obligație și prin aceasta nu se poate deduce că inculpatul nu a realizat consecințele faptei sale.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au decalart recurs ordinar:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei și anume, ce ține de aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei, considerând că concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și neconforme legii penale și principiului individualizării răspunderii penale, deoarece infracțiunea săvârșită de inculpat atentează la relațiile sociale ocrotite de legea penală; - instanța nu și-a argumentat soluția în partea ce ține de suspendarea condiționată a executării pedepsei, deși inculpatul nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit sincer de cele săvârșite, la locul de trai se caracterizează negativ; - ambele instanțe incorect au constatat lipsa circumstanțelor agravante, pe când în acțiunile inculpatului a fost stabilită circumstanța agravantă - săvârșirea infracțiunii cu folosirea armei și munițiilor, fiindcă la caz, a fost stabilit cu certitudine că arma de vânătoare de model „xx”, era încărcată și efectiv putea fi folosită pentru trageri, moment în care a fost îndreptată spre capul părții vătămate S.Afanasiev; - nu a apreciat instanța de apel nici comportamentul obraznic al inculpatului, care nu s-a conformat prevederilor art.14 alin.(2) și 15 din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, deoarece ca deținător al armei, urma să păstreze la domiciliul său arma de vânătoare în locuri special destinate;

- inculpatul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, făcând referire la aceleași motive descrise în cererea de apel și la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procuror și inculpat în raport cu motivele invocate și materialele dosarului, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de inculpat.

Potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală.

Din conținutul recursului rezultă că inculpatul a făcut referire la temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deși solicită achitarea sa pe motiv că

fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, adică temeii prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Colegiul constată că, motivele date nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temeii de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești contestate.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Instanțele de fond au cercetat toate probele prezentate de părți, au audiat inculpatul, partea vătămată, martorii, au cercetat actele cauzei și le-au dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului V.Postica în săvârșirea infracțiunii incriminate. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Astfel, din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că instanțele de fond și-au bazat concluziile sale pe declarațiile părții vătămate S.Afanasiev, a martorilor E.Afanasiev, V.Cerenciuc, A.Ignat, care au relatat că inculpatul a introdus prin fereastra automobilului din partea șoferului arma de foc, pe care a îndreptat-o spre capul părții vătămate, acțiune pe care ultimul a perceput-o ca o amenințare reală pentru viața și sănătatea sa, și actele cauzei, care suplimentar au fost cercetate în instanța de apel, probe care, luate în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui V.Postica, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de judecată, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la toate motivele apelului declarat de inculpat. De fapt, reieșind din conținutul recursului, recurentul nu este de acord cu aprecierea dată de către instanțele de fond a probelor administrate și cercetate pe parcursul ședințelor de judecată.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și 414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie survine din prevederile art.427 Cod de procedură penală, care prin temeiturile enumerate în pct.1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temeii de recurs nu se specifică în norma vizată.

Nerecunoașterea vinovăției de către V.Postica nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce probele administrate în cauză, în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei și coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal, aceasta întrunind atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a infracțiunii incriminate. Or, V.Postica, îndreptând arma spre capul părții

vătămate și amenințând-o cu moartea, a realizat cele două condiții ale laturii obiective - apariția la victimă a temerii pentru viața sau sănătatea sa în cazul punerii amenințării în executare, cât și apariția pericolului amenințării, precum și cea a laturii subiective - intenția directă, motivul fiind furia, invocând că partea vătămată nu conducea automobilul după placul sau, ba vira la dreapta, ba la stânga, acțiuni ce l-au iritat pe inculpat. Astfel că, în acțiunile inculpatului există legătură causală între fapta prejudiciabilă și semnele componente de infracțiune, de amenințare cu omor, existând pericolul realizării acestei amenințări.

Concomitent, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului și aceste motive au fost obiectul judecării în instanța de apel, care le-a examinat minuțios și s-a pronunțat detaliat și argumentat asupra lor. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

În privința argumentului invocat de inculpat referitor la neexpunerea asupra tuturor temeiurilor invocate în apel, Colegiul reiterează practica CEDO (cazul Ruiz Torija vs Spania, 09.12.1994), unde Curtea menționează că, instanțele judecătorești naționale trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției. Totuși, instanțele judecătorești nu sunt obligate să ofere răspuns detaliat la fiecare argument și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei. Ba mai mult, instanța de recurs reține că, alegațiile recurentului sunt identice celor descrise în cererea de apel, iar instanța s-a expus motivat asupra fiecărui argument, motivând de ce acestea urmează a nu fi reținute. Astfel, Colegiul consideră soluția adoptată ca fiind una justă și întemeiată, a carei reluate nu se impune, deoarece nu influențează esența soluției în cauză și, ca urmare, nu constituie o eroare gravă ce ar da temei de casare a hotărârii adoptate.

Lipsită de temei este și trimiterea recurentului la cauzele Barbera vs Spania, Telfner vs Austria, Navalinî și Iașin vs. Rusia, deoarece, întra-adevăr sarcina probei în ceea ce privește stabilirea vinovăției persoanelor suspectate sau acuzate revine acuzării. Totodată, orice prezumție care transferă sarcina probei către persoanele suspectate sau acuzate este suficient de importantă pentru a justifica încălcarea acestui principiu și că aceasta poate fi răsturnată. Pentru răsturnarea prezumției respective este îndeajuns ca apărarea să aducă suficiente probe care să trezească îndoieli rezonabile cu privire la vinovăția persoanei suspectate sau acuzate. În cazul în care, în urma evaluării vinovăției persoanei suspectate sau acuzate de către instanța de judecată, rezultă o îndoială justificată cu privire la vinovăția acesteia, persoana în cauză este achitată.

La caz însă, partea acuzării a adus probe directe care dovedesc nemijlocit vinovăția inculpatului și acestea nu trezesc îndoieli cu privire la nevinovăția acestuia, care dimpotrivă, combat afirmațiile date de inculpat, din care motiv instanța de apel just le-a dat o apreciere critică. Totodată, instanța de apel a dat posibilitatea părților de a prezenta probe, însă partea apărării, după cum rezultă din procesul-verbal, nu a probat lipsa de temeinicie a acuzațiilor prin formularea unor declarații, depunerea unor cereri de probatorii, ridicarea unor excepții sau punerea de concluzii.

Trimiterea recurentului la decizia instanței de apel din 27.09.2017, privind casarea încheierii primei instanțe din 20.07.2017, prin care a fost respinsă plângerea petiționarului V.Postica, împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal în privința lui S.Afanasiev și E.Afanasiev, pe motiv că faptele lor nu întrunesc elementele infracțiunii, nu poate răsturna soluția pe cauza dată, deoarece inculpatul s-a adresat organelor de drept pentru a fi dispusă pornirea urmăririi penale în

privința persoanelor respective pentru faptul că i-au cauzat dureri fizice, dar nu pentru amenințare.

Cu referire la recursul declarat de procuror.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă că temeiuri de casare a hotărârilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Reținând temeiurile invocate de recurent, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

Totodată, Colegiul constată că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârile instanțelor numai referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui V.Postica pe termen de probă.

Motivul recurentului, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa și greșit au aplicat dispozițiile art.90 Cod penal, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.155 Cod penal, în baza căruia V.Postica a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de la 1 la 3 ani.

Lui V.Postica i-a fost stabilită pedeapsa în baza art.155 Cod penal de 3 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 5 ani.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Conform părții descriptive a deciziei, instanța de apel a menționat că, la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care se caracterizează negativ și agresiv la locul de trai, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante. Astfel, instanța a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, fiind stabilită în termen de până la 5 ani.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatului au fost respectate prevederile legii, iar în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 3 ani închisoare stabilite acestuia, legea nu prevede.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanțelor de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

Totodată, Colegiul penal reține că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, în deplină libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Colegiul penal conchide că atât prima instanță, cât și instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului V.Postica, a ținut cont în măsura deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei.

Prin urmare, argumentul procurorului, precum că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei stabilite, este neîntemeiat, dimpotrivă, decizia este bine argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Lipsit de temei este și argumentul recurentului, precum că instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că în acțiunile inculpatului a fost stabilită agravanta prevăzută de art.77 alin.(1) lit.k) Cod penal, săvârșirea infracțiunii cu folosirea armei și a munițiilor, deoarece instanțele de fond la stabilirea pedepsei just nu și-au motivat cuantumul ei prin prezența acestei circumstanțe agravante, deoarece aceasta nu i-a fost imputată inculpatului prin rechizitoriu (f.d.66 v.1).

Neîntemeiate sunt și alegațiile recurentului că instanțele la individualizarea pedepsei nu au reținut comportamentul obraznic al inculpatului în cadrul urmăririi penale, inclusiv și în instanța de apel, că acesta nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit sincer de cele săvârșite, la locul de trai se caracterizează negativ, deoarece aceste circumstanțe au fost reținute de instanțele de fond, cât privește alegația că inculpatul nu și-a recunoscut vina, instanța a indicat că acesta este un drept al vinovatului, dar nu o obligație.

Nu poate fi reținută nici susținerea recurentului, precum că comportamentul obraznic al inculpatului s-a manifestat prin faptul că acesta a sfidat prevederile art.14 alin.(2) și 15 din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, deoarece ca deținător al armei, urma să păstreze la domiciliul său arma de vânatoare în locuri special destinate, dat fiind că pentru asemenea fapte se circumscrie răspunderea contravențională.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că, argumentele invocate în recurs de către procuror au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectând prevederile art.414 alin.(3) și art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, iar la careva noi argumente, ce ar da temei instanței de recurs de a interveni în hotărârea contestată, nu s-a făcut referire.

Prin urmare, analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate de către procuror și inculpat, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea acestora.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței

de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de procurer și inculpat, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin și de inculpatul Postica Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Postica Victor, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu